

Status og oppfølging av prioriterte tiltak

6.9.2016

Vedtak og forankring av tiltakene

Rådmannsgruppa 11. september 2014

SAK 30/14 – Kultur – opplevelser for livet

Vedtak:

Rådmannsgruppen mener at faggruppen har gjort en grundig jobb og at saken slik den ble presentert bør forelegges PSG for så og komme tilbake til rådmannsgruppen med anbefalinger om oppfølging.

Politisk samordningsgruppe (PSG) 30. januar 2015

SAK 06/15 - Prioriterte regionale satsinger på kultur

Vedtak:

PSG stiller seg bak fremlagte prioriteringer:

Følgende protokolltilførsel ble fremmet av Tarald Myrum:

Pkt. 3. Uthavnene i Agder er for smalt i ein overordna plan.

Punktet bør heite: Vern og utvikling av materielle og immaterielle kulturverdiar.

Tiltak:

- Uthavnene som forslag til vedtak.
- Etablere eit felles permanent bygningsvernsenter på Agder på grunnlag av dei tidsavgrensa prosjekta som er i gang.
- arbeide med UNESCO- listing av Setesdal sin immaterielle kulturarv og etablering av eit nasjonalt senter for immateriell kulturarv

Rådmannsgruppa 18. mars 2015

SAK 03/15 – Prioriterte samarbeidstiltak Kultur: Tiltak- og fremdriftsplan

Vedtak:

1. Rådmannsgruppen takker for presentasjonen og stiller seg bak forslag til gjennomføring.
2. Det tas forbehold om finansiering som behandles i forbindelse med budsjett 2016.

Oversikt over foreslåtte tiltak:

1. Møteplasser og kunnskapsutvikling

Tiltak 1:

Vi foreslår at fylkesbibliotekene arbeider videre med konkrete kompetansetiltak, utviklingsprosjekt og opplæring for å styrke biblioteksektoren. Dette skjer i samarbeid med bibliotek i Agder og andre aktuelle samarbeidspartnere.

Tiltak 2:

Vi oppfordrer Kilden til å ta et initiativ til et fast nettverk mellom kulturhusene i landsdelen for felles kunnskap og erfaringsutveksling.

Status og oppfølging 1:

Det har vært arbeidet helhetlig og langsiktig med kompetansehevende tiltak for å utvikle bibliotekene til å bli gode møteplasser og kulturarenaer i begge Agder-fylkene.

Utviklingsprosjektet «Det skjer på biblioteket» har foregått i Agder-fylkene i perioden 2014-2016. Hovedmålet har vært at bibliotekene i Agder utvikles til attraktive møteplasser med et bredt aktivitets- og kulturtilbud til publikum, med utgangspunkt i det enkelte bibliotekets ståsted. En av de viktigste komponentene i utviklingsprosjektet har vært å tilføre arrangørkompetanse til bibliotekene, for å utvikle bibliotekene til å bli kompetente, profesjonelle og bevisste arrangører. Prosjektet har mottatt 1,2 millioner kroner i utviklingsstøtte fra Nasjonalbiblioteket.

Det er utarbeidet en nasjonal bibliotekstrategi for 2015-2018. Satsingsområder er utvikling av møteplassen og biblioteket som kulturarena, bygging av felles infrastruktur for bibliotekene uavhengig av forvaltningsnivå og økt tilgang i bibliotekene til digitale innholdsressurser. Det er naturlig for fylkesbibliotekene å arbeide videre med regionale tiltak som bygger opp omkring nasjonale føringer i tillegg til å oppfylle vedtatt planverk om bibliotek i hver fylkeskommune.

Status og oppfølging 2:

Med utgangspunkt i drøftingsmøte med Kilden kulturhusdrift, vil vi starte nettverkssamlinger. Der vil også Kilden dialog delta. Første nettverksmøte blir i Kilden og alle kulturhus blir invitert. Det sendes ut e-post til kulturhusene i fylkene med ønske om innspill på tema m.m. (mulige tema: publikumsutvikling, digitalisering, innkjøpskompetanse).

2. Talentutvikling

Tiltak 1:

Det bør arbeides videre med å utvikle gode løsninger for talentutvikling innenfor scenekunst og visuell kunst.

Tiltak 2:

Fylkeskommunene og kommunene bør arbeide med å få nedfelt et samarbeid om talentutvikling mellom kulturskoleråd, UKM og DKS også lokalt.

Status og oppfølging 1:

Kilden har satt i gang et talentutviklingsprogram for teater. For å følge opp tiltaket og bedre kartlegge behovet, vil vi arrangere et fellesmøte også med instituttleder for teater og visuelle fag ved UiA og representanter fra kulturskolene.

Status og oppfølging 2:

Det har vært enkelte separate møter med de tre partene i fylkene, og vi sikter mot et fellesmøte for kulturskolerådet, UKM og DKS i 2017.

3. Økonomi

Tiltak 1:

Det bør gjøres et arbeid med å synliggjøre nivået på statlige ressurser til landsdelens kunstnere, kunst - og kulturinstitusjoner i relasjon til andre landsdeler. Med bakgrunn i en slik oversikt bør det igangsettes politisk påvirkning overfor nasjonale myndigheter med sikte på å bedre dette forholdet.

Tiltak 2:

Det bør igangsettes et arbeid der en ser på muligheten for å få til realistiske mål for å øke egeninntektene i et utvalg av kunst- og kulturinstitusjoner i landsdelen. Som del av dette kan en også se for seg at det forventes inngått samarbeidsavtaler mellom beslektede aktører i landsdelen, med sikte på formalisert samarbeid og arbeidsdeling. Det bør igangsettes et utviklingsarbeid på dette området.

Status og oppfølging 1:

Dersom en skal gå inn i dette forslaget til tiltak, kreves ekstra midler og ekstra satsing. Dette for å få kapasitet til kartlegging og innhenting av kunnskapsgrunnlag som en kan arbeide ut fra.

Vi har gjennomgått tilskuddsnivå m.m. til de ulike felles institusjonene og kompetansesentrene regionalt. Flere av disse mangler en omforent avtale om tilskuddsfordeling fra lokale – og regionale parter. Vi har også sett på regionmeldinga i forhold til mulige konsekvenser for kulturfeltet og økonomien der.

Status og oppfølging 2:

Dette var tema for Kildenkonferansen 2015. Vi ønsker å legge til rette for å arbeide med egeninntekter ved å arrangere kompetansehevende kurs på feltet. Vi har i høst hatt et søknadskurs i samarbeid med Norsk Kulturråd og vil framover ha flere kurs innenfor temaet (Kreativt Europa, Gaveforsterkningsordningen m.m., ev. i samarbeid med Arena Usus). Vi ønsker også å se nærmere på om temaer innenfor dette fagfeltet ev. kan være interessant for masterstudenter på UiA.

4. Samarbeid og nettverksbygging mellom kulturaktørene:

Tiltak 1:

For å sikre oss god oppfølging av prioriterte prosjekter innenfor kulturfeltet, er det viktig med god dialog mellom Norsk Kulturråd, fylkeskommunene og vertskommunen prosjektet skal realiseres i.

Tiltak 2:

For å styrke samarbeidet mellom de ulike aktørene anbefaler vi i første omgang at Kildenkonferansen blir et treårig prosjekt. Det nedsettes en programkomite på inntil 5 personer, som representerer bredden i det faglige en ønsker å fokusere på.

Status og oppfølging 1:

Det har vært flere møter med Kulturrådet under Arendalsuka i august, der disse temaene er drøfta. Vi opplever stor åpenhet for en god dialog. Vi ønsker å være gode tilretteleggere for søkere fra vårt område, og vil følge opp med tiltak.

Status og oppfølging 2:

Den første Kildenkonferansen ble gjennomført i 2015 som et stort samarbeidsprosjekt. I 2016 måtte den av ulike årsaker avlyses. Vi har drøftet hvordan dette kan følges opp, også sett i forhold til andre eksisterende konferanser, relevante tema m.m. Foreløpig konklusjon er at konferansen bør arrangeres annet hvert år; det året NOKU ikke har konferanse. Vi ønsker at konferansen i første omgang er for lokale og regionale aktører / er på et regionalt nivå, men at en her også kan møte nasjonale og internasjonale kapasiteter.

5. Felles satsning på idrett i Agder:**Tiltak, status og oppfølging:**

- **Videreutvikle KIA til et regionalt kompetansesenter.**
KIA ble formelt et regionalt kompetansesenter under Olympiatoppen i 2015. Olympiatoppen Sør er velfungerende og arbeider godt.
- **Utvikle en felles strategi for å sikre nasjonale og internasjonale idrettsarrangementer til Agder.**
Idrettskretsene blir kontaktet. En av utfordringene er at en mangler et "arrangørkorps" til større mesterskap. Vi har heller ikke innendørs idrettsanlegg som kan møte de største arrangementene. Utendørs er vi bedre rustet og innen idretter som seiling, orientering, friidrett, landeveissykling og noen flere idretter kan en avholde større mesterskap i Agder.
- **Øke internasjonaliseringen av idretten i Agder.**
Her vil Olympiatoppen Sør måtte bidra med kompetanse, sammen med oppfølging av unge idrettstalenter på de videregående skolene og UiA.
Fra fylkeskommunalt nivå følger idrettsrådgiverne med på hva som skjer på anleggsfronten, både ellers i Norge og i Europa - nye idretter, og nye anlegg.
- **Utarbeide felles kriterier for regionale/ og fylkeskommunale idrettsanlegg. Utarbeide et fellesdokument om bygging av større regionale idrettsanlegg/ fylkesidrettsanlegg.**
Hvilke idretter det kan være aktuelt å ha en felles anleggssatsing på i Agderfylkene må drøftes med idretten, herunder Olympiatoppen Sør og kretsene. Idrettskretsene utarbeidet i 2009-2010 et opplegg for dette, men det må fornyes.
Idrettsrådgiverne i fylkeskommunene har også et samarbeid om idrettsanlegg og spillemidler med fylkene Vestfold, Telemark og Buskerud. En vil drøfte muligheten for felles/svært like kriterier for denne typen anlegg i dette fagforumet.
- **Øke satsningen på interkommunale idrettsanlegg i Agder.**
Fra fylkeskommunalt nivå oppfordrer vi hvert år kommuner til å gå sammen om å bygge større kostnadskrevenne idrettsanlegg og bistår dem i prosessen med kriteriene som må innfris for å kunne motta ekstra spillemiddeltilskudd til slike anlegg. En ønsker flere gode større idrettsanlegg på tvers av kommune- men også fylkesgrensene.

6. Arrangement til landsdelen:**Tiltak:**

Det bør gjennomføres et 3-årig prosjekt som skal utvikle en modell og en strategi for

hvordan landsdelen kan styrke sin posisjon som vertskap for nasjonale og internasjonale arrangementer.

Status og oppfølging:

Dette er et omfattende tema, som inkluderer alt fra arenaer til personer. Et ev. prosjekt krever ekstra bemanning og økonomi. Vi vil i høst se dette tiltaket i forbindelse med vedtatt Besøksstrategi for Agder for å se på mulig synergi, og har avtalt møte med kontaktperson for oppfølging.

7. Internasjonalt samarbeid

Tiltak:

Det bør gjennomføres et prosjekt som skal utvikle en modell og en strategi for hvordan kultursektoren på Agder bør tilpasses internasjonal samhandling, og arbeide systematisk med inkluderende publikumsutvikling.

Status og oppfølging videre:

Også dette prosjektet vil kreve ekstra bemanning og økonomi. Men vi vil i høst se dette punktet i forbindelse med vedtatt Internasjonal strategi for Agder, og har avtalt møte med kontaktperson for oppfølging. En tenker at vi på dette feltet kan bidra med å være tilretteleggere, mens ide og gjennomføring kanskje bør ligge hos andre.

8. Uthavnene på Agder. Vern og utvikling av materielle og immaterielle kulturverdier.

Tiltak:

Det nedsettes en arbeidsgruppe med bred sammensetning, både politisk og faglig, som får et klart mandat til å arbeide fram en søknad som bringer uthavnene på Agder inn på UNESCOs verdensarvliste.

Status og oppfølging:

Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner arbeider sammen for å styrke vernet og kunnskapen om uthavnene i Agder. Agders historiske uthavner er unike og stedvis godt bevarte kulturmiljøer av internasjonal klasse. Vern av uthavnene er et satsningsområde i "Et godt varp" strategisk plan for kulturminner og kulturmiljøer i Aust-Agder 2014-2018 og i "Kulturarv 2020 – Strategi for kulturminnefeltet i Vest-Agder".

Det har blitt avholdt seminarer alle år fra 2012 til 2016. Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner har sammen med Vest-Agder-museet, Aust-Agder kulturhistoriske senter og Universitetet i Agder arbeidet sammen for å styrke kunnskapen om uthavnenes historie og kulturhistoriske verdi. Seminarene har samlet aktører og vært en møteplass for personer og institusjoner som har interesser i og forvalter uthavnene i dag. Seminarene har vist at det er stor interesse for uthavnene.

Det er avsatt 200 000 kr i Regionalt utviklingsprogram Agder i 2015 (RUP Agder) og 500 000 kr i 2016. Økonomibehov for gjennomføringen av prosjektet avklares i forprosjektet.

Strategien ble sendt på høring til kommuner, velforeninger, historielag og andre (15.05.15) og ble behandlet av fylkesting i Vest- og Aust-Agder samme år. Prosjektplan for oppfølging av strategien og etablering av styringsgruppe er vedtatt i VAF og AAFK.

Fylkestingene har i april 2016 vedtatt "Agders uthavner i verdensklasse, felles strategi for Aust- og Vest-Agder fylkeskommune 2016-2020". Strategien legger opp til at regionen skal etablere et

utviklingsorientert samarbeid om forvaltning, formidling og utvikling i Agders uthavner. Dette arbeid skal ha en slik kvalitet at det på sikt vil kunne brukes som materiale for en mulig verdensarvsøknad.

Det er også vurderingen at det i første omgang er behov for at regionen arbeider for å sikre bedre rammer etter dagens lovverk. Denne målsetning er fulgt opp ved at fylkeskommunene har gått sammen om finansiering og deltagelse i INTERREG-Europe prosjektet HERICOAST med 7 andre europeiske partnere. HERICOAST-prosjektet har som mål å styrke forvaltningen av kulturlandskaper i kystsonen. Hver region skal i prosjektet utvikle egne verktøyer som kan forbedre egen forvaltningspraksis.

I det videre arbeidet skal fylkeskommunene i Aust- og Vest- Agder arbeide med å utvikle en regional veileder for registrering og verdisetting av uthavnene som kulturmiljøer, med konkrete forslag til hvordan hensynet til kulturmiljøene kan innarbeides i kommuneplaner og egne reguleringsplaner.

Veilederen skal utvikles på bakgrunn av et forløp i én pilotkommune i hhv. Vest- og Aust-Agder i et tett samarbeid med den pågjeldende kommuneadministrasjon og en aktiv involvering av private eiere samt vel- og venneforeninger.

Status for to foreslåtte tiltak i protokolltilførsel i møte til Politisk samordningsgruppe 06/15 fra Tarald Myrum:

Tiltak:

Etablere eit felles permanent bygningsvernssenter på Agder på grunnlag av dei tidsavgrensa prosjekta som er i gang:

Aust-Agder fylkeskommune har ansatt en person i administrasjonen til å følge opp disse sakene. Vest-Agder fylkeskommune ønsker å videreutvikle bygningsvernssenteret i Flekkefjord.

Tiltak:

Arbeide med UNESCO- listing av Setesdal sin immaterielle kulturarv og etablering av eit nasjonalt senter for immateriell kulturarv:

Setesdal spelemannslag har siden 2012 arbeidet med nominasjon til Reprerentative list. De har sendt inn nominasjonsfil hvert år fra 2014 til 2016. De har i søknadsprosessen hatt god hjelp av ulike faginstitusjoner og fagfolk på feltet. I 2016 ble nominasjonsfila sendt vidare fra Norsk Kulturråd til Kulturdepartementet, men dessverre ble denne sendt tilbake pga. at det ikke er oppretta en nasjonal portal for registrering av immaterielle kulturminner. Dette er et vilkår fra UNESCO for å bli tatt opp til vurdering på UNESCOs lister. Det forventes at denne portalen nå blir oppretta, slik at de kan sende inn ny nominasjonsfil i 2017.

9. Etter- og videreutdanning innen kunst – og kulturformidling:

Tiltak:

Kulturutdanning må inn i planlegging rundt etter- og videreutdanning. Vi utfordrer UiA til å ta et initiativ til samarbeid med de miljøene på Agder som jobber med etter- og videreutdanning for å få til et aktuelt og nyttig opplegg i en desentralisert modell. Aktuelle områder vil være lederprogrammer og ulike fagkurs.

Tiltak:

Skreddersydde kurs for formidlere innen fylkeskommunal / kommunal sektor – samt store kulturinstitusjoner foreslås etablert. En helhetlig og samordnende etterutdanning for regionen vil være med på å tilføre viktig kompetanse, og kan bidra til å løfte hele feltet. Det kan også være med på å bygge tettere nettverk og føre til et nærmere regionalt samarbeid.

Status og oppfølging:

Disse forslagene til tiltak har vært tatt opp i møte med ledelsen på Avdeling for kunstfag, UiA. Det er usikkerhet om hva som kan være relevant sett ut fra erfaringer med enkelte tilsvarende tilbud på UiA. Ev. tiltak må gjennomgås nærmere.